

## Konvencija Nr. 147 – 1976 m. konvencija dėl prekybinės laivybos minimalių standartų

### KONVENCIJA DĖL MINIMALIŲ STANDARTŲ PREKYBOS LAIVUOSE

Tarptautinės darbo organizacijos Generalinė konferencija,  
Tarptautinio darbo biuro Administracinės tarybos sušaukta Ženevoje ir 1976 m. spalio 13 d. susirinkusi į 62-ąją sesiją,  
primindama 1958 m. Rekomendacijos dėl jūrininkų samdos užsienio laivuose ir 1958 m. Rekomendacijos dėl jūrininkų socialinių sąlygų ir saugos nuostatas,  
nutarusi priimti tam tikrus pasiūlymus dėl laivų, kurie neatitinka tarptautinių standartų, ypač dėl tų, kurie įregistruoti lankstesnius reikalavimus taikančios vėliavos valstybėje, o tai yra penktasis sesijos darbotvarkės klausimas, ir  
nusprendusi įforminti šiuos pasiūlymus kaip tarptautinę konvenciją,  
tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt šeštųjų metų spalio dvidešimt devintą dieną priima šią Konvenciją, kurią galima vadinti 1976 m. Konvencija dėl prekybinės laivybos minimalių standartų:

#### 1 straipsnis

1. Konvencija taikoma kiekvienam valstybiniam ar privačiam jūrų laivui, kuris perveža krovinius ar keleivius prekybos tikslais arba yra naudojamas bet kuriais kitais komerciniais tikslais, išskyrus tuos atvejus, kai šio straipsnio nuostatose numatyta kitaip.
2. Nacionaliniai įstatymai ar kiti teisės aktai nustato, kada laivai šioje Konvencijoje turi būti laikomi jūrų laivais.
3. Ši Konvencija taikoma jūrų vilkikams.
4. Ši Konvencija netaikoma:
  - a) laivams, kurių pagrindinė varomoji jėga yra burės, nepaisant to, ar laivuose yra įrengti pagalbiniai varikliai ar ne;
  - b) laivams, užsiimantiems žvejyba, banginių medžiokle ar panašia veikla;
  - c) mažiems laivams ir tokiems laivams, kaip naftos bokštai ir gręžimo platformos, kai jie neplaukia iš vienos vietos į kitą; sprendimą, kuriems laivams yra taikomas šis punktas, turi priimti kiekvienos šalies kompetentinga institucija, pasikonsultavusi su laivų savininkams ir jūrininkams tipiškiausiai atstovaujančiomis organizacijomis.
5. Nė viena šios Konvencijos nuostata neišplečia šios Konvencijos priedėlyje išvardytų konvencijų ar jų nuostatų taikymo srities.

#### 2 straipsnis

Kiekviena Organizacijos narė, ratifikuodama šią Konvenciją, įsipareigoja:

- a) turėti įstatymus ar kitus teisės aktus, nustatančius jos teritorijoje registruotiems laivams:
  - i) saugos standartus, įskaitant kvalifikacijos, darbo valandų ir laivo įgulos komplektavimo normas, kad būtų užtikrintas saugumas laivuose;
  - ii) atitinkamas socialinės apsaugos priemonės;
  - iii) darbo ir gyvenimo sąlygas laivuose tiek, kiek, Organizacijos narės nuomone, jos nėra numatytos kolektyvinėse sutartyse arba nenustatytos kompetentingų teismų taip, kad vienodai įpareigotų suinteresuotus laivų savininkus ir jūrininkus;ir įsitikinti, kad tokių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos iš esmės prilygsta šios Konvencijos priedėlyje išvardytoms konvencijoms ar jų straipsniams, jeigu Organizacijos narė nėra kitaip įpareigota vykdyti minėtų konvencijų;
- b) vykdyti veiksmingą laivų, registruotų jos teritorijoje, jurisdikciją ar kontrolę, kuri apima:
  - i) saugos standartų, įskaitant kvalifikacijos, darbo valandų ir laivo įgulos komplektavimo

- normas, nustatytas nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų;
- ii) socialinės apsaugos priemonių, nustatytų nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų;
  - iii) darbo ir gyvenimo sąlygų laivuose, nustatytų nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų, arba nustatytų kompetentingų teismų taip, kad vienodai įpareigotų suinteresuotus laivų savininkus ir jūrininkus;
- c) jeigu nėra veiksmingos jurisdikcijos, įsitikinti, kad laivo savininkai arba jų organizacijos ir jūrininkų organizacijos, sukurtos pagal esmines 1948 m. Konvencijos dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijos gynimo ir 1949 m. Konvencijos dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas nuostatas, susitarė dėl kitų darbo ir gyvenimo sąlygų laivuose veiksmingos kontrolės priemonių;
- d) užtikrinti, kad:
- i) būtų tinkamos procedūros – kompetentingai institucijai visapusiškai prižiūrint, tam tikrais atvejais po trišalių konsultacijų tarp tos institucijos ir laivo savininkų ir jūrininkų atitinkamų organizacijų – dėl jūrininkų samdos laivuose, registruotuose jos teritorijoje, ir su tuo susijusių skundų nagrinėjimu;
  - ii) būtų tinkamos procedūros – visapusiškai prižiūrint kompetentingai institucijai, kai kuriais atvejais po trišalių konsultacijų tarp tos institucijos ir atitinkamų laivų savininkų ir jūrininkų organizacijų – nagrinėti bet kurį skundą, susijusį su samda, ir, jeigu galima, tuo metu, kai jos pilietybę turintys jūrininkai samdomi jos teritorijoje užsienio valstybėje registruotuose laivuose, ir kad toks skundas, kaip ir bet kuris kitas skundas, susijęs su samda, ir, jeigu galima, tuo metu, kai užsienio jūrininkai samdomi jos teritorijoje laivuose, registruotuose užsienio valstybėje, jos kompetentinga institucija apie tai nedelsdama praneštų šalies, kurioje laivas yra registruotas, kompetentingai institucijai, vieną egzempliorių nusiųsdama Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui;
- e) užtikrinti, kad jos teritorijoje registruotuose laivuose dirbantys jūrininkai būtų tinkamai kvalifikuoti ar pasirengę atlikti pareigas, kurioms jie buvo pasamdyti, deramai atsižvelgiant į 1970 m. Rekomendaciją dėl jūrininkų profesinio mokymo;
- f) apžiūrint ar kitomis tinkamomis priemonėmis patikrinant, ar jos teritorijoje registruoti laivai atitinka jos ratifikuotas, taikomas ir galiojančias tarptautines darbo konvencijas, įstatymus ir kitus teisės aktus, kurių reikalaujama pagal šio straipsnio a punktą, ir, jeigu tai atitinka nacionalinę teisę, taikomas kolektyvines sutartis;
- g) atlikti oficialų bet kurios rimtos jūrų avarijos, susijusios su jos teritorijoje registruotais laivais, tyrimą, ypač tų, kurios susiję su sužalojimais ir (arba) žmonių aukomis; tokio tyrimo galutinė ataskaita paprastai paskelbiama viešai.

### 3 straipsnis

Kiekviena Organizacijos narė, ratifikavusi šią Konvenciją, tiek, kiek tai įgyvendinama, teikia informaciją savo piliečiams dėl galimų problemų, susijusių su samda laive, registruotame šios Konvencijos neratifikavusioje valstybėje, kol ji neįsitikina, kad taikomos normos yra lygiavertės toms, kurias nustato ši Konvencija. Priemonės, kurių šiuo tikslu imasi Konvenciją ratifikavusi valstybė, neturi prieštarauti darbuotojų laisvo judėjimo principui, kuris numatytas tarptautinėse sutartyse, kurių šalys gali būti abi suinteresuotos valstybės.

### 4 straipsnis

1. Jeigu Organizacijos narė, ratifikavusi šią Konvenciją, į kurios uostą laivas įplaukia įprastos veiklos metu arba dėl eksploatacinių priežasčių, gauna skundą arba turi įrodymų, kad, Konvencijai įsigaliojus, laivas neatitinka jos normų, ji gali parengti valstybės, kurioje laivas yra registruotas, vyriausybei skirtą ataskaitą, kurios vieną egzempliorių nusiunčia Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui, ir gali imtis priemonių, būtinų, kad pagerintų laive sąlygas, kurios

akivaizdžiai kelia grėsmę saugumui ar sveikatai.

2. Organizacijos narė, imdamasi tokių priemonių, nedelsdama praneša vėliavos valstybės artimiausiam jūrų, konsuliniam ar diplomatiniam atstovui ir, jeigu galima, pasirūpina, kad tas atstovas dalyvautų. Ji negali nepagrįstai sulaikyti laivo arba kliudyti jam išplaukti.

3. Šiame straipsnyje *skundas* – tai įgulos nario, profesinės organizacijos, asociacijos, profesinės sąjungos arba apskritai bet kurio asmens, suinteresuoto laivo saugumu, įskaitant suinteresuotumą įgulos saugumu arba grėsme jos sveikatai, pateikta informacija.

## 5 straipsnis

1. Ši Konvencija teikiama ratifikuoti Organizacijos narėms, kurios yra:

a) 1960 m. Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje arba 1974 m. Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje arba bet kurios kitos konvencijos, vėliau pakeičiančios šias konvencijas, šalys;

b) 1966 m. Tarptautinės konvencijos dėl laivų krovinių vaterlinijos nustatymo arba bet kurios kitos konvencijos, vėliau pakeičiančios tą konvenciją, šalys;

c) 1960 m. Taisyklių laivų susidūrimams jūroje išvengti arba 1972 m. Konvencijos dėl tarptautinių taisyklių laivų susidūrimams jūroje išvengti, arba bet kurios kitos konvencijos, vėliau pakeičiančios šiuos tarptautinius dokumentus, šalys arba įgyvendino jų nuostatas.

2. Šią Konvenciją taip pat gali ratifikuoti bet kuri Organizacijos narė, kuri ratifikuodama įsipareigoja vykdyti šio straipsnio 1 dalyje nustatytus, bet dar neįvykdytus ratifikavimo reikalavimus.

3. Oficialūs šios Konvencijos ratifikavimo dokumentai siunčiami Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui įregistruoti.

## 6 straipsnis

1. Ši Konvencija saisto tik tas Tarptautinės darbo organizacijos nares, kurių ratifikavimo dokumentus yra įregistravęs Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius.

2. Ji įsigalioja po dvylikos mėnesių nuo tos dienos, kai buvo įregistruota ne mažiau kaip dešimties Organizacijos narių, kurių prekybos laivynai kartu sudaro 25 proc. pasaulio prekybos laivyno bruto talpos dalį, ratifikavimo dokumentai.

3. Kiekvienoje valstybėje Organizacijos narėje ši Konvencija įsigalioja po dvylikos mėnesių nuo jos ratifikavimo dokumentų įregistravimo dienos.

## 7 straipsnis

1. Kiekviena Organizacijos narė, ratifikavusi šią Konvenciją, praėjus dešimčiai metų nuo jos įsigaliojimo dienos, gali ją denonsuoti, nusiųsdama Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui įregistruoti pareiškimą dėl denonsavimo. Denonsavimas įsigalioja po metų nuo jo įregistravimo dienos.

2. Kiekvienai Organizacijos narei, kuri ratifikavo šią Konvenciją, ir pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam dešimties metų terminui per metus nepasinaudojo šiame straipsnyje numatyta denonsavimo teise, Konvencija galios dar dešimt metų, o vėliau Organizacijos narė galės ją denonsuoti pasibaigus kiekvienam dešimties metų terminui šiame straipsnyje numatyta tvarka.

## 8 straipsnis

1. Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius informuoja visas Tarptautinės darbo organizacijos nares apie visų ratifikavimo dokumentų ir pareiškimų dėl denonsavimo, kuriuos jam atsiuntė Organizacijos narės, įregistravimą.

2. Informuodamas Organizacijos nares apie gautų antrųjų ratifikavimo dokumentų

įregistravimą, generalinis direktorius atkreipia jų dėmesį į šios Konvencijos įsigaliojimo datą.

### **9 straipsnis**

Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius nusiunčia Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui įregistruoti pagal Jungtinių Tautų chartijos 102 straipsnį išsamius duomenis apie visus ratifikavimo dokumentus ir pareiškimus dėl denonsavimo, kuriuos jis yra įregistravęs pagal pirmesnių straipsnių nuostatas.

### **10 straipsnis**

Jei Tarptautinio darbo biuro Administracinė taryba mano, jog yra būtina, ji pateikia Generalinei konferencijai ataskaitą apie šios Konvencijos taikymą ir svarsto, ar į Konferencijos darbotvarkę įtraukti klausimą dėl Konvencijos visiško ar dalinio pakeitimo.

### **11 straipsnis**

1. Jei Konferencija priima naują konvenciją, visiškai ar iš dalies pakeičiančią šią Konvenciją, ir jeigu naujoje konvencijoje nenumatyta kitaip, tai:

a) Organizacijos narei ratifikavus naują pakeičiančiąją konvenciją, nepaisant 7 straipsnio nuostatų, automatiškai tuoj pat denonsuojama ši Konvencija, kai įsigalioja nauja pakeičiančioji Konvencija;

b) nuo naujos pakeičiančiosios Konvencijos įsigaliojimo dienos Organizacijos narės šios Konvencijos ratifikuoti nebegali.

2. Ši dabartinės formos ir turinio Konvencija kiekvienu atveju lieka galioti toms Organizacijos narėms, kurios ją ratifikavo, bet neratifikavo pakeičiančiosios konvencijos.

### **12 straipsnis**

Šios Konvencijos tekstai anglų ir prancūzų kalbomis yra autentiški.

---

**PRIEDAS****Priedėlis**

- 1973 m. Konvencija dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus (Nr. 138) arba  
1936 m. Konvencija dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus jūroje (pataisyta) (Nr. 58), arba  
1920 m. Konvencija dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus jūroje (Nr. 7);  
1936 m. Konvencija dėl laivų savininkų atsakomybės jūrininkų ligos ir sužalojimų atveju (Nr. 55), arba  
1936 m. Konvencija dėl jūrininkų ligos draudimo (Nr. 56), arba  
1969 m. Konvencija dėl sveikatos priežiūros ir ligos išmokų (Nr. 130); 1946 m. Konvencija dėl jūreivių sveikatos patikrinimo (Nr. 73);  
1970 m. Konvencija dėl jūrininkų nelaimingų atsitikimų prevencijos (Nr. 134) (4 ir 7 straipsniai); 1949 m. Konvencija dėl įgulų apgyvendinimo (pataisyta) (Nr. 92);  
1946 m. Konvencija dėl laivų įgulų maisto ir maitinimo (Nr. 68) (5 straipsnis);  
1936 m. Konvencija dėl prekybos laivų vadovaujančių jūrininkų kvalifikacijos pažymėjimų (Nr. 53) (3 ir 4 straipsniai); (Pastaba: tais atvejais, kai kurios nors valstybės sukurtai licencijavimo sistamai arba pažymėjimų išdavimo tvarkai turi neigiamos įtakos problemos, atsirandančios dėl 1936 m. Konvencijos dėl prekybos laivų vadovaujančių jūrininkų kvalifikacijos pažymėjimų normų griežto laikymosi, yra taikomas esminio lygiavertiškumo principas, kad nebūtų prieštaraujama valstybės nustatytai pažymėjimų išdavimo tvarkai.)  
1926 m. Konvencija dėl jūrininkų darbo sutarčių (Nr. 22);  
1926 m. Konvencija dėl jūrininkų repatriacijos (Nr. 23);  
1948 m. Konvencija dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo (Nr. 87);  
1949 m. Konvencija dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas (Nr. 98).
-